

4

Ο Καθηγητής Πάνος Μεταξάς

Παράσχος Γκελερής

Μετά από πολλά χρόνια μαθητείας και στη συνέχεια συνεργασίας με τον Καθηγητή Μεταξά και πέρα από τα αισθήματα εκτίμησης, σεβασμού αλλά και θαυμασμού, αναρωτιόμουν ποια θα ήταν η καταλληλότερη λέξη που θα μπορούσε να τον χαρακτηρίσει. Δεν μπόρεσα να βρω μόνο μία λέξη που θα χαρακτηρίζει την προσωπικότητά του.

Ο Καθηγητής Μεταξάς για τους συνεργάτες του, τους κοντινούς του ανθρώπους, ήταν ένας άνθρωπος σοβαρός, αρκετά σαρκαστικός, με καυστικό χιούμορ, αλλά συγχρόνως «ντροπαλός» και με αμήχανες, ορισμένες στιγμές, αντιδράσεις σε δυσάρεστες γι' αυτόν καταστάσεις. Πάνω από όλα όμως ήταν ένας δίκαιος, ακέραιος και κυρίως έντιμος άνθρωπος, που δεν είδε ποτέ την Ιατρική ως μέσο πλουτισμού. Για τους «τρίτους», τους άγνωστους ήταν «κλειστός», αρκετά ψυχρός και ίσως και απόμακρος.

Ήταν όμως συγχρόνως και ένας ευαίσθητος άνθρωπος. Δεν θα ξεχάσω ποτέ ένα πρωί που ήλθε στην Κλινική και με ζήτησε γιατί είχε πάθει κολπική μαρμαρυγή. Ήταν η εποχή που ήταν Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής. Συζητώντας μαζί του τι αισθάνθηκε, πώς ξεκίνησε κλπ., μου εκμυστηρεύθηκε ότι την προηγούμενη ημέρα, στη Συνεδρίαση της Σχολής, με βάση τον νόμο, είχε υποχρεωτικά επανεκλεγεί ως αναπληρωτής Καθηγητής ο άνθρωπος που τον είχε κατηγορήσει επί Χούντας και ήταν η αιτία να εκδιωχθεί από το Πανεπιστήμιο. Έτσι, από τη στενοχώρια του και αφού το προηγούμενο βράδυ είχε καταναλώσει, όπως μου είπε, αρκετό αλκοόλ έπαθε την κολπική μαρμαρυγή.

Θα ήθελα, επίσης, να αναφερθώ σε ορισμένα χαρακτηριστικά περιστατικά που έγιναν στα χρόνια της συνεργασίας μας, που δείχνουν την προσωπικότητά του.

Περιστατικό 1

Επώνυμος ευκατάστατος ασθενής εισάγεται στην Κλινική. Αρχίζει να παίρνει το ιστορικό του ο Καθηγητής, με τον γνωστό σε όλους μας τρόπο, που ήταν σχεδόν ανάκριση. Αναφέρει ο ασθενής ότι είχα αυτό το πρόβλημα και πήγα στον τάδε Καθηγητή, είχα

πλαισιώτερα κάτι άλλο πήγα στον δεινά Καθηγητή, συνεχίζει για τρίτη φορά πήγα σε άλλο Καθηγητή, οπότε σοβαρά και ξερά γυρίζει και του λέει ο Καθηγητής: «σε κανένα γιατρό πήγατε;»

Περιστατικό 2

Γύρω στο 1975 εισάγεται στην Κλινική ασθενής γύρω στα 65-70 ετών με κιτρινοπορτοκαλί υπέρχρωση του δέρματος. Θεωρώντας ότι ο ασθενής είχε ίκτερο δίνω τον εργαστηριακό έλεγχο και βγαίνουν όλα τα ηπατικά φυσιολογικά (χολερυθρίνη, τρανσαμινάσες, αλκαλική φωσφατάση κλπ.) Έρχεται ο Καθηγητής, παρουσιάζω όλα τα στοιχεία, οπότε αρχίζει η ανάκριση του ασθενή. Ερώτηση στην ερώτηση έφτασε να τον ρωτήσει πού υπηρέτησε στο Στρατό. Ο ασθενής απαντά Νοσοκόμος στο Υγειονομικό. Οπότε γίνεται η μεγάλη αποκάλυψη. Ο ασθενής είχε πάρει χάπια αντιπυρίνης από τον Στρατό και τα χρησιμοποιούσε καθημερινά και σε μεγάλη ποσότητα ως παυσίπονα τελευταία, και είχε αυτό το χρώμα. Πραγματικά θυμάμαι είχαμε μείνει άναυδοι.

Περιστατικό 3

Γύρω στο 1974 εισάγεται μία ασθενής με οικογενή Μεσογειακό πυρετό, την οποία είχε εξετάσει ο Καθηγητής στο ιατρείο του. Μόλις τελειώνει η εξέτασή της, μου λέει να της χορηγήσουμε κολχικίνη. Επειδή είχα έναν προσωπικό φίλο που ταλαιπωρούνταν πολλά χρόνια από τη νόσο, τον ρώτησα γιατί χορηγεί αυτό το φάρμακο. «Έλα στο γραφείο μου» απαντά και πάμε στο υπόγειο του ΑΧΕΠΑ που ήταν το γραφείο του, μου δίνει ένα περιοδικό, νομίζω Lancet ή NEJM, όπου σε πρόσφατη εργασία από το Ισραήλ είχε βρεθεί ότι η κολχικίνη αποτελεί εξαιρετική θεραπεία του οικογενή Μεσογειακού πυρετού. Ως αποτέλεσμα, μετά από 3-4 χρόνια δημοσιεύσαμε την πρώτη εργασία στην Ελλάδα με παρακολούθηση 8 ασθενών με FMF για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, μετά από χορήγηση κολχικίνης.

Αυτός ήταν ο Καθηγητής Μεταξάς που ενημερωνόταν συνεχώς από τα πιο έγκριτα περιοδικά (Lancet, NEJM, Am J Medicine) και καθιέρωνε στην κλινική πράξη ό,τι πιο τελευταίο υπήρχε στη βιβλιογραφία.

5

Πάνος Μεταξάς, ο Γιατρός, ο Δάσκαλος, ο Καθηγητής και ο Πρόεδρος του Ιπποκρατείου ΓΝΘ

Χαρακτηριστικά γεγονότα τριαντάχρονης γνωριμίας

Ζαφείριος Πολυμενίδης

Η συμμετοχή μου σε ένα μάθημα του αείμνηστου Καθηγητή Δ. Βαλτή στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, ο οποίος συνήθιζε να καλεί φοιτητές και να συνομιλεί μαζί τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ήταν αρκετό να με πείσει ότι η Παθολογία είναι η ειδικότητα που θα ακολουθήσω, και η προσωρινή μου πρόσληψη το Μάιο 1967 ως άμισθος ειδικευόμενος της Α΄ Παθολογικής Κλινικής ήταν γεγονός.

Αρχικά είχα την τύχη να γνωρίσω και να συνεργαστώ με τους παλιούς στυλοβάτες της Κλινικής, Ι. Τριαντόπουλο, Β. Τσιγαλίδου και Φ. Γραμματικό και με τους νεότερους Χ. Μπουντούλα, Μ. Παπαδημητρίου και Φ. Χαρσούλη στην κλινική και Α. Βυζαντιάδη και Σ. Μελισά στο εργαστήριο.

Οι πρώτες απόψεις που άκουσα για την προσωπικότητα του Καθηγητή Πάνου Μεταξά ήταν προφορικές και προέρχονταν από τους προαναφερόμενους και τους εσωτερικούς βοηθούς Ν. Στίγγα και Δ. Γιονανλή. Τότε, με τους Α. Μηλιώνη και Γ. Δαλαμάγκα ήμασταν οι τρεις καινούριοι βοηθοί της κλινικής. Το όνομα Π. Μεταξάς συνδεόταν με άριστη γνώση της ιατρικής, εξαιρετική ανάλυση και σύνθεση της διαφορικής διάγνωσης και σωστή επιλογή αιτιολογικής θεραπείας, όταν ήταν εφικτή. Με υπεύθυνους επιμελητές θαλάμου τους Χ. Μπουντούλα και Φ. Χαρσούλη γνώρισα τον ιατρό Π. Μεταξά στην υπέρτατη λειτουργία της κλινικής Βαλτή, την ιατρική επίσκεψη. Η ιατρική επίσκεψη άρχιζε με την εξέταση του αρρώστου: α) από τους φοιτητές ιατρικής, β) από τον ειδικευόμενο ιατρό, γ) από τον εσωτερικό βοηθό –οι εξετάσεις γίνονταν το απόγευμα της προηγούμενης μέρας, δ) επίσκεψη του υπεύθυνου Επιμελητή, ε) επίσκεψη του υφηγητού Π. Μεταξά, και στ) επίσκεψη του Καθηγητή Δ. Βαλτή.

Όλα τα παραπάνω αποτελούσαν καθοριστικά γνωρίσματα της κλινικής και πρωταρχικούς παράγοντες όχι μόνο για τη σωστή διάγνωση και θεραπεία, αλλά και τη σωστή εκπαίδευση των νέων ιατρών. Όσοι ζήσαμε τον Καθηγητή Π. Μεταξά, γνωρίζαμε την απόλυτη ειλικρίνεια, το ήθος, την αγάπη του για δικαιοσύνη, αλλά και τις απρόσμενες πολλές φορές επιθετικές και δημόσιες παρατηρήσεις που οι περισσότεροι δεχθήκαμε. Τις απόψεις του τις εξέ-

φραζε με απόλυτο αυθορμητισμό και ήταν κάτι που τον χαρακτήριζε, αλλά, δημιουργούσε, κυρίως σε όσους δεν τον ήξεραν, αρνητική έως εχθρική διάθεση. Λέγεται ότι κάτι ανάλογο συνέβη σε γιορτή φίλου του καθηγητή Νευρολογίας στις γιορτές Χριστουγέννων 1967, όπου εκφράστηκε με το «γνωστό» του τρόπο εναντίον της στρατιωτικής ομάδας που κυβερνούσε τότε την Ελλάδα. Το αποτέλεσμα ήταν να χάσουμε τις δραστηριότητές του στην κλινική για αρκετούς μήνες, κατόπιν στρατιωτικού διατάγματος. Οι προσπάθειες του Καθηγητή Βαλτή καρποφόρησαν και επανέφεραν τον Π. Μεταξά στα ιατρικά του καθήκοντα. Στη συνέχεια, η ιατρική βοήθεια στον στρατιωτικό αξιωματούχο από την κλινική μας ήταν απόλυτη και πραγματοποιήθηκε με τη μετάβαση του αείμνηστου φίλου και συναδέλφου Α. Μηλιώνη στην Αθήνα, για αρκετές μέρες, έχοντας την εποπτεία του τεχνητού νεφρού.

Μετά την απόκτηση της ειδικότητάς μου στη νεφρολογία και της υποτροφίας του Ι.Κ.Υ στην ανοσολογία των μεταμοσχεύσεων, βρισκόμουν στο Ανοσολογικό Ινστιτούτο της Βιέννης, όπου το 1973 έγινε το πανευρωπαϊκό συνέδριο Νεφρολογίας. Παρευρέθηκαν οι Δ. Βαλτής, Π. Μεταξάς, Μ. Παπαδημητρίου και Γ. Γαγανάκης. Κατά την ολιγόμηρη διάρκεια της παραμονής τους, οι Δ. Βαλτής και Π. Μεταξάς επισκέφτηκαν μαζί μου τον διευθυντή του Ανοσολογικού Ινστιτούτου της Βιέννης Καθηγητή C. Steffen, μαζί με τον συνάδελφό μου Heinz Ludwig. Μετά την επίσκεψη, ο Π. Μεταξάς μου είπε να πω στον Steffen να προσέξει την αρτηριακή του πίεση διότι υπήρχε κίνδυνος εγκεφαλικού. Μετά από μερικούς μήνες, ενώ βρισκόμουν στην Ελλάδα, ο Heinz με πήρε στο τηλέφωνο και μου είπε ο Μεταξάς είχε δίκιο, ο Steffen έπαθε εγκεφαλικό. Στο δείπνο της τελετής λήξεως του συνεδρίου καθόταν ο Π. Μεταξάς με τον Γ. Γαγανάκη και απέναντι ο Δ. Βαλτής και εγώ σε μεγάλο εξοχικό τραπέζι όπου ο Βαλτής έτρωγε και έπινε όσο οι τέσσερις μαζί. Ο Μεταξάς ανησυχούσε και του έλεγε να σταματήσει παροτρύνοντας και εμένα να τον σταματήσω, πράγμα αδύνατο φυσικά. Τότε είπε ο Βαλτής απευθυνόμενος στο Μεταξά τα εξής: δεν θα με βάλεις έμενα στο κρεβάτι με τους όρους σου και τα άλλα ματζούνια σου, εγώ θα πεθάνω όρθιος. Ήταν φανερή η στενοχώρια του Π. Μεταξά, σαν να προέβλεπε τι θα γινόταν σε μερικούς μήνες.

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, τέλος του 1973, έζησα, μετά μια ημέρα, την απρόσμενη και πολύ θλιβερή απώλεια του αείμνηστου Δ. Βαλτή. Στη λύ-

πη και τον ανείπωτο πόνο προστέθηκε και η διάσπαση της κλινικής μας, μετά την απόρριψη της αίτησής μας, των παλαιών βοηθών, που ζητούσε την παραμονή του Π. Μεταξά στη διεύθυνση της Α΄ Παθολογικής Κλινικής. Η απάντηση του κατεστημένου ήταν απαράδεκτη, εφόσον μας μηνύθηκε: «Μη σκεφτείτε να συνεχίσετε την καριέρα σας στο ΑΠΘ». Όσοι μείναμε κοντά στον Π. Μεταξά πήγαμε στη Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου.

Η μεγάλη πανελλήνια αποδοχή της φροντίδας υγείας που πρόσφερε η Β΄Π.Π. ήταν συνεργατική δουλειά όλων στην αρχή. Η αυτονόητη απέχθεια του Καθηγητή Π. Μεταξά [Π.Μ] σε πολιτικά, συνδικαλιστικά, ατομικά και αλλά συμφέροντα ήταν φανερή και γι' αυτό η επίμονη απαίτηση των φοιτητών να σταματήσει η απογευματινή επίσκεψη, όπως περιγράφηκε παραπάνω, τον βρήκε κάθετα αντίθετο και χρειάστηκαν πολλές συναντήσεις στο γραφείο του μέχρι να καταργηθούν οι επισκέψεις. Ήταν η πρώτη νίκη των συμφερόντων, που προφανώς είχε αρνητικές επιπτώσεις στην εκπαίδευση των νέων ιατρών.

Τέλειωσα τη διατριβή μου στην Α΄ Παθολογική Κλινική και με άδεια του καθηγητή Α. Τουρκαντώνη μετεκπαιδεύτηκα στον καθηγητή F. Wortmann του Πανεπιστημίου της Βασιλείας, στην αλλεργιολογία. Συνέχισα στη Β΄Π.Π. Κλινική ως υπεύθυνος θαλάμου, εξωτερικών ιατρείων παθολογίας, Ε.Ι. αλλεργιολογίας και ίδρυσα το εργαστήριο ανοσολογίας-ισοσυστατοτητας στα πλαίσια της Β΄Π.Π. κλινικής. Η συνεργασία μου με τον Π.Μ ήταν συνεχής, άριστη και εποικοδομητική. Είχα τη δυνατότητα να συνεργαστώ μαζί του στον θάλαμο ως υπεύθυνος επιμελητής μετά από χρόνια, να κάνω μαθήματα κλινικής ιατρικής και να αρχίσω τα μαθήματα ανοσολογίας. Η ύπαρξη διευθυντού με το κύρος του Π.Μ προσέφερε σε όλο το ιατρικό προσωπικό αυτοπεποίθηση, ασφάλεια, απρόσκοπτο λειτουργικό σχεδιασμό και επιστημονική υπερεπάρκεια που ήταν εμφανής στις επιστημονικές συγκεντρώσεις της κλινικής, όπου πολλές φορές επικρατούσαν έντονες επιστημονικά συζητήσεις. Συνήθιζε να συζητάμε στο γραφείο του διάφορα θέματα ανοσιακής λειτουργίας, το οποίο συνεχίστηκε και μετά το 1985, όπου διορίστηκα διευθυντής του τμήματος ανοσολογίας και ΕΠΚΙ, όπως συνεχίστηκε και η παρουσία μου στις συγκεντρώσεις του τμήματος και στην εκτέλεση μαθημάτων ανοσολογίας στους φοιτητές ιατρικής.

Όταν τον Οκτώβριο του 1997 μου ζήτησε να γίνω ο διευθυντής ιατρικής υπηρεσίας [Δ.Ι.Υ.] –ο θεσμός πρωτοεφαρμόσθηκε– νομίζω ότι του άρεσε η ύπαρξη της Ιατρικής Υπηρεσίας [Ι.Υ.] και με τίμησε η πρότασή του. Απαράδεκτες και κακοήθεις παρεμβάσεις της κομματικής Ε.Ε. με ανάγκασαν να υποβάλω την παραίτησή μου γραπτώς, η οποία ήταν σαφώς αντίθετη με τη θέληση του προέδρου. Απόφαση του Δ.Σ. τον Οκτώβριο του 1997 επιβεβαίωσε την εκλογή μου, την οποία αποδέχτηκα. Η συμμετοχή του Δ.Ι.Υ. στο Δ.Σ. ήταν εισηγητική τότε, σύμφωνα με το νόμο. Εντούτοις, στο πρώτο Δ.Σ. αναφέρθηκε από τον πρόεδρο ότι χρειάζονται αίθουσες για να γίνονται μαθήματα στο ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό. Υπήρξαν αρκετές αντιδράσεις από μέλη του Δ.Σ., οπότε έκανα παρέμβαση και τόνισα ότι σκοπός του νοσοκομείου είναι, εκτός από την παροχή φροντίδας υγείας και η εκπαίδευση του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού, σύμφωνα με τον νόμο Γεννηματά 1387/1983. Αυτό άρεσε στον πρόεδρο, που πάντα με ρωτούσε, τι λέει ο νόμος; Σε άλλο Δ.Σ. δεν άρεσε στον πρόεδρο η τιμή οικονομικών εργασιών σε ένα κέντρο υγείας. Αναλύοντας τη δαπάνη ανά είδος και υλικό διαπιστώθηκε ότι οι πέτρες ήταν ακριβές γιατί έρχονταν από την Καβάλα. Στην ερώτηση γιατί από την Καβάλα, δεν δόθηκε απάντηση τουλάχιστον από τον πνευματικό καθοδηγητή του κόμματος [Π.Κ.Κ.] και μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Δεν ξέρω τη συνέχεια, ξέρω όμως ότι ο Π.Κ.Κ. άλλαξε μετά από μερικούς μήνες. Σε ένα κέντρο υγείας, η παροχή τροφής από το ΙΓΝΘ κόστιζε 7 δραχμές την ημέρα το άτομο, ενώ κέντρο της περιοχής με μεγαλύτερη ποικιλία, πρόσφερε τιμή 3 δραχμών το άτομο.

Το Υπουργείο Υγείας ήθελε να εφαρμόσει 24ωρη κάλυψη με τμήματα επειγόντων περιστατικών [Τ.Ε.Π.] σε όλη την Ελλάδα. Ο Π.Μ είχε προτείνει 2 νοσοκομεία για τη Θεσσαλονίκη, το ΑΧΕΠΑ και το Ιπποκράτειο. Η εντολή δόθηκε στην Ι.Υ. που μετά από συσκέψεις, ατομικές συναντήσεις κτλ. αποφάσισε ότι το Ιπποκράτειο Γ.Ν.Θ. μπορεί να εφαρμόσει Τ.Ε.Π. μετά από προσλήψεις, λιγότερες των 10, ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Ο Π.Μ ήταν χαρούμενος αν και είχε σοβαρότατες επιφυλάξεις. Πήγαμε στην Αθήνα, στο υπουργείο, σε ένα τεράστιο τραπέζι, όπου ήταν οι αντιπροσωπείες όλων των νοσοκομείων. Το δικό μας και το Σισμανόγλειο ήταν τα μοναδικά νοσοκομεία που απάντησαν θετικά. Τα προβλήματα του νοσοκομείου μας, όπως και όλων

των νοσοκομείων της χώρας ήταν πολλά και απασχόλησαν κατά καιρούς τον ημερήσιο τύπο. Όταν ο πρόεδρος του ψυχιατρείου Μπουσουλέγκας ετοίμασε πλυντήριο στο ψυχιατρείο για όλα τα νοσοκομεία της πόλης, στο νοσοκομείο μας δεν περπάτησε, λόγω άρνησης 2 υπαλλήλων που σε λίγο καιρό θα έβγαιναν στη σύνταξη. Η μη εφαρμογή του παραπάνω σχεδίου είχε ως αποτέλεσμα τη μη μείωση του κόστους, αλλά και μη χρησιμοποίηση χώρων σημαντικών για τη φροντίδα υγείας. Κάθε μήνα γινόταν έλεγχος σε όλα τα εργαστήρια και κλινικές σχετικά με τα έξοδά τους.

Η καθημερινή συνεργασία μου με τον Καθηγητή Π. Μεταξά μου έδωσε την ευκαιρία να διαπιστώσω, ΠΡΩΤΟ, την πλήρη απασχόλησή του με τα προβλήματα του νοσοκομείου που αναλυτικά αφορούσαν: α) καλύτερη παροχή ιατρικών υπηρεσιών στους ασθενείς, β) κατάλληλη εκπαίδευση των ιατρών και του παραϊατρικού προσωπικού, γ) έλεγχο των λειτουργικών εξόδων των τμημάτων του νοσοκομείου, και δ) έλεγχο του κόστους διαφόρων κατασκευαστικών εργασιών και της διατροφής. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο ότι επί προεδρίας Π. Μεταξά το Ι.Γ.Ν.Θ. ήταν το μόνο νοσοκομείο από τη Θεσσαλονίκη που μαζί με το Σισμανόγλειο της Αθήνας είχαν έτοιμη την οργάνωση των Τ.Ε.Π. 24ωρης λειτουργίας, και ΔΕΥΤΕΡΟ, τι ήταν αυτό που ο αείμνηστος Δ. Βαλτής τόσο απόλυτα και αδιαπραγμάτευτα εκτιμούσε στην προσωπικότητά του.

Έτυχε να βρίσκομαι στο γραφείο του όταν τον επισκέφτηκε βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος. Ευγενικά αλλά με τον δικό του τρόπο, του επεσήμανε σαφώς ενοχλημένος, την απουσία του βουλευτή σε προγραμματισμένη συνάντηση, πριν αρκετό καιρό και αφορούσε ένα πολύ σοβαρό θέμα σχεδιασμού υγείας για τη Θεσσαλονίκη. Δεν του είπα να καθήσει και σχεδόν τον απέπεμψε.

Θα ήθελα να τελειώσω με το συμβάν της 24/9/99, όπου ο πρόεδρος του Ιπποκράτειου Π. Μεταξάς κάλεσε τους φορείς της Ιατρικής Υπηρεσίας, τους Διευθυντές και αναπληρωτές Δ/ντες, τη Νοσοκομειακή επιτροπή, το Διοικητικό διευθυντή, τη Διευθύντρια νοσηλευτικής υπηρεσίας κ.ά. Σκοπός της συνάντησης ήταν η ενημέρωση από τον πρόεδρο της πορείας των έργων του νοσοκομείου και η χάραξη πολιτικής και προγραμματισμού, νοσοκομειακά προβλήματα, όπως εφημερίες κ.ά. Κατά τη διάρκεια της ενημέρωσης δεν διαπιστώθηκε προτροπή του προέδρου προς τους γιατρούς να απαιτούν χρήματα

από ασθενείς. Γνωρίζω τον καθηγητή Π. Μεταξά 30 χρόνια και είναι τερατούργημα οποιαδήποτε προσπάθεια μείωσης του ήθους και του ακέραιου του χαρακτήρα του, όπως τώρα επιχειρείται. Γι' αυτό θεωρώ άδικη και υποβολιμαία την παρερμηνεία των δηλώσεων του προέδρου που έγινε με βάση την ενοχοποίηση του θύματος. Διότι είναι θύμα, όποιος ενώ προσπαθεί με θάρρος, ειλικρίνεια και συνέπεια να συγκρουσθεί με διαπλεκόμενα συμφέροντα, για ένα καλύτερο Ε.Σ.Υ., να μην έχει την ανάλογη βοήθεια, αλλά διαρκή πόλεμο.

Οι τελευταίες παράγραφοι είναι το γράμμα που έστειλα στον υπουργό Υγείας μετά την αποπομπή του προέδρου.

Συνεργάστηκα πολλά χρόνια με τον αείμνηστο Π. Μεταξά και μπορώ να διαβεβαιώσω ότι ήταν πρότυπο ακεραιότητας, ήθους και ανιδιοτέλειας. Ποτέ δεν υπήρξε η παραμικρότερη υπόνοια για την εκμετάλλευση αρρώστου. Πάντοτε μας έλεγε ότι από την ιατρική δεν θα γίνεται πλούσιοι, θα ζήσετε με αξιοπρέπεια και θα μορφώσετε τα παιδιά σας και ίσως αποκτήσετε και κανένα σπίτι.

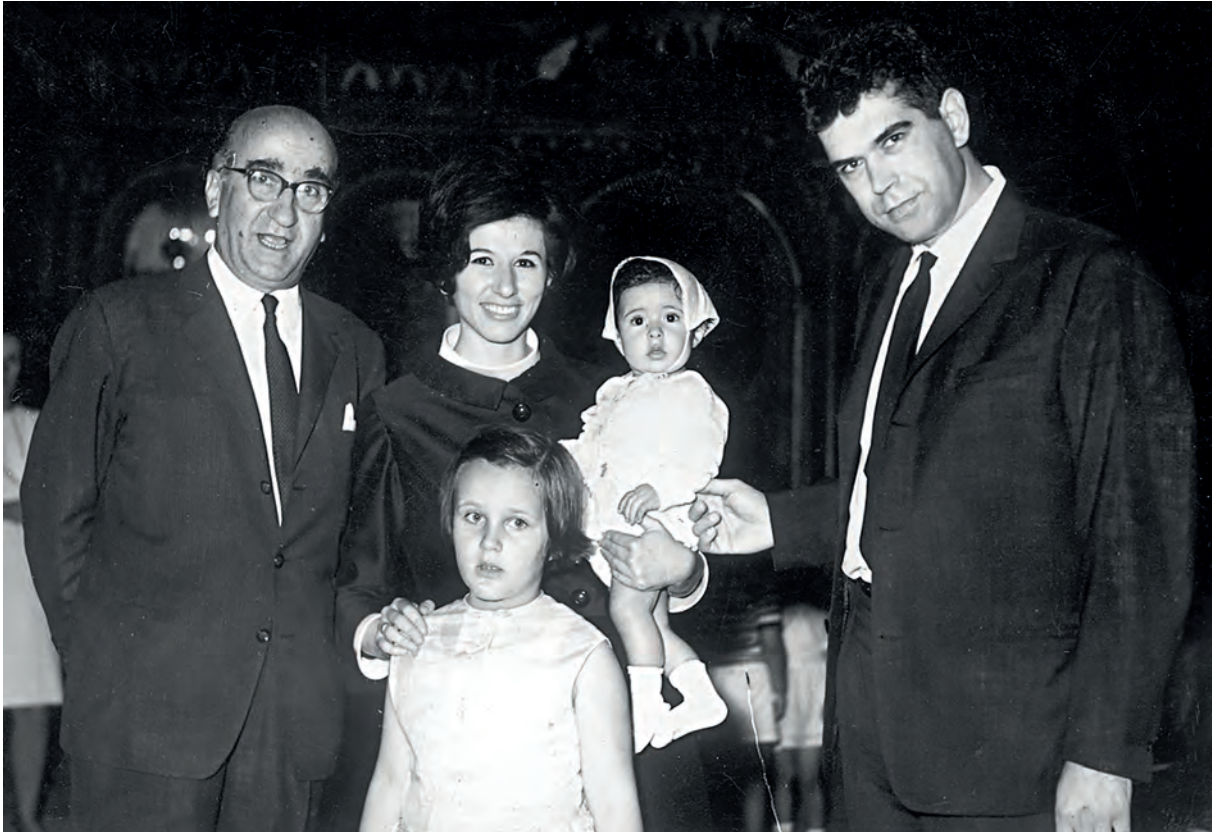
Η κακοήθης ενέργεια, με γνώμονα το ήθος και τη λογική των ατόμων που κατασκεύασαν την κατηγορία ήταν αναμενόμενη λόγω συνδικαλιστικών, ατομικών και κομματικών συμφερόντων. Η τελική απόφαση όμως του ανώτατου οργάνου, όπως είναι το Υπουργείο Υγείας, προκαλεί εύλογα ερωτηματι-

κά, όσον αφορά τουλάχιστον τη γνώση απλών ενοιών, όπως π.χ. δώρο και δωροληψία (βλ. 1, 2, 3). Υπήρξε οργή σε όλο το ιατρικό προσωπικό που διαφαίνεται στην παρακάτω δήλωση.

Οι κάτωθι υπογράφωντες Διευθυντές Κλινικών-Εργαστηρίων-Τμημάτων του Ιπποκρατείου ΓΝΘ δηλώνουμε ότι κατά τη συνάντηση με τον πρόεδρο του νοσοκομείου, ομότιμο Καθηγητή Πάνο Μεταξά, την Τρίτη 19/9/1999, δεν διαπιστώθηκε καμία προτροπή αποδοχής προϊόντων συναλλαγής μεταξύ ασθενών και ιατρών, ούτε ευλογήθηκε το φαινόμενο της δωροληψίας. Ο θόρυβος ο οποίος προκλήθηκε από τα μέσα ενημέρωσης και βασίστηκε στις δηλώσεις ενός γιατρού με άγνωστα μέχρι στιγμής ελατήρια, μας βρίσκει αντίθετους και καταδικάζουμε τέτοιες πρακτικές που στόχο έχουν τη σπίλωση ανθρώπων και συνειδήσεων. Τη δήλωση υπέγραψαν 40 διευθυντές κλινικών, εργαστηρίων και τμημάτων, 10 απουσίαζαν και 3 αρνήθηκαν να υπογράψουν (βλ. 4).

Βιβλιογραφία

1. Κουράκης Τ. Από το «ΔΩΡΟ» στο αντιφελιμιστικό κίνημα ΙΑΤΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, Τ. 19, Σελ. 13, 2000.
2. Μαρσέλος. «Δοκίμιο για το δώρο». Έκδοση Καστανιώτη, 1979.
3. Παπαγεωργίου Νίκη. Ξαναδιαβάζοντας του κλασικούς. Η/Υ 2015.
4. Κατάλογος όλων των ονομάτων.

Ο Πάνος Μεταξάς με τη σύζυγό του Χρυσάνθη στη βάπτιση της κόρης του Ζωής, με νονό το Δημήτριο Βαλιτή.

Με τα αδέρφια του Διονύση και Ιουλία.

Ο Πάνος Μεταξάς, Πρόεδρος του 8ου Παγκόσμιου Συνεδρίου Νεφρολογίας, το 1981, στην Αθήνα.

Ο Πάνος Μεταξάς στην τελετή έναρξης του 8ου Παγκόσμιου Συνεδρίου Νεφρολογίας, στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού.